

دکتر سخی اشرف زی سیدکاغذ

26-06-2013

چپاولگران و رهنان فرنگی

تقریباً دو هفته قبل نمایندگان شورا در بحث روی قانون تحصیلات عالی در مورد کلمه "دانشگاه" و "پوهنتون" تنش های لفظی و حتی فزیکی در گرفت که منجر به تصویب نشدن قانون تحصیلات عالی گردید و همچنان در روز 24 جون، 2013 با زهم در بخش تعریف و تفسیر "حفظ مصطلحات ملی" در مورد کلمه "دانشگاه" و "پوهنتون" در مجلس شورا بحث برانگیز شد.

دانشمندان و آگاهان زبان معتقد اند که در میان وطنداران ما حساسیتی نسبت به کاربرد زبان های فارسی و پشتون وجود نداشته تازمانی که دولت این حساسیت ها را بوجود نیاورده و نظر به تجارب گذشته روش های غیرمسئولانه حکومات سابق حساسیت های قومی و زبانی را عمداً بوجود آورده و مداخله دولت در بخش زبانها نزد مردم حساسیت برانگیز و تضاد های قومی و زبانی را دامن زده است. این سیاست ها خام زمام داران سابق و حتی امروز اتحاد ملی مارا خدشه دار ساخت و باعث آن شد که مردم از روش سیاسی حکومات عقده گرفته و به مقاومت پسیف در زبان پشتون شروع کرددند که در اثر آن یک احساس منفی بین فارسی زبانان واقوام پشتون ایجاد شد.

بائیست تذکر داد که ما صدھا دانشمند پشتون را میتوان نام ببریم که بی آلایشانه خامه خود را نتها در خدمت زبان پشتون بل به خدمت زبان فارسی قرار داده اند و آثار مهمی از خود بجا گذاشته اند و نگفته اند که این و آن واژه کلمات بیگانه است و دو شاعر ارزنه رحمان بابا و خشحال خان ختک شاعران بلند پایه در زبان پشتون خدمات برجسته انجام داده اند و حتی رحمان بابا دانشمند بی تعصب زیادتر به فارسی شعر گفته نسبت به پشتون و ما فارسی زبان آرزو میکنیم که برادران پشتون ما برای ارتقای سویه ادبی و شعری زبان پشتون صد ها رحمن بابا ها و ختک ها پرورش دهن و زبان پشتون را منبع و موخذ تحقیقات علمی و ادبی معرفی و به غنای فرنگی افغانستان بیآ فرایند که متاسفانه برادران پشتون ما هیچ کاری را برای توسعه زبان پشتون انجام نداده اند. بائیست به شهروندان بدون مداخله دولت آزاد گذاشته شوند که نظر به سلیقه شخصی هر کلمه ائی را که به آن احساس راحت میکنند بکار ببرندمانند دانشگاه و یا پوهنتون و بائیست توسط یک نظرخواهی عمومی به شهروندان یک ولایت حق داده شد که آیا حاضر به تغیر نام شهر و دیار شان استند یا خیر؟ نه اینکه دولت باز رو گوئی و بطور یک جانبه نام یک شهر را تغیر میدهد که مثال معروف آن سبز وار است که از جانب دولت شیندند نام گزاری شد. ما انتظار آنرا داریم که چه وقت لشکر گاه کلمه بیگانه اعلان خواهد

حق مسلم برادران پشتون است که در توسعه و تعمیم زبان پشتون جد و جهد کنند لیکن نه به منظور تضعیف زبان فارسی و تضعیف زبان فارسی در حقیقت تضعیف زبان پشتون است برای آنکه بیست و پنج

فیصد کلمات پشتو و ازه های فارسی است و گشته از آن کلمات ترکی، مغولی، اردو و سانسکرت در زبان پشتو جاگزین شده است.

"وقتی ما از افغانستان هستیم باید به هر گوشه افغانستان، به اقوام افغانستان به همه
وطنداران محترم، زبان های افغانستان به فرهنگ، رسوم و عادات پسندیده همه مردم افغانستان از هر ولایت و در هر
بخشی از افغانستان که زندگی میکنند باید احترام داشته باشیم و اگر اینطور نباشد مغایر اصول وطنخواهی
است" ۱.

امروز هم یک تعداد از زورگویان بدن اندیش میخواهند که بین فارسی زبان و پشتون زبانان کشور ما مانند زمان های سابق یک تفرقه ایجاد کنند و به این ترتیب اقوام افغانستان را بجان هم بیاندازند و یکی از این تفرقه اندازان آقای کریم خرم عضو حزب اسلامی گلبدین حکتیار است که تقریباً چهار سال قبل به حیث وزیر اطلاعات وکلتور کلمات ناب فارسی را مورد تاخت و تاز قرارداد وسیعی کرد که کلمه "کلتور" را جاشین کلمه "فرهنگ" که واژه اصیل زبان فارسی دری است بسازد و خودرا به حیث "چپاولگر فرنگی" در جامعه ما معرفی نمود . کلمه "فرهنگ", "دانش" و دانشگاه در شعر ادبی حکیم ناصر خسرو قبادیانی بلخی و حکیم سنائی بارها بکار رفته و حتی در ادبیات کلاسیک پشتون کلمه فرنگ استقاده شده است .

درخت تو گر بار" دانش "بگیرد بهزیر آورد چرخ نیلوفری را (ناصر خسرو بلخی)

توانا بود هر که دانا بود ز "دانش" دل پیر برنا بود (فردوسی)

کلمه "گاه" جای , محل و مقر را افاده میکند. یک تعداد قوم پرستان و اژه دانشگاه را کلمه بیگانه در زبان فارسی یاد نموده. بطور قهر آمیز لغات و کلمات فارسی را برچسب ایرانی زده و بصورت قهر آمیز بنام "هجوم خزنه کلمات و لغات در فارسی تذکرداده و آنرا یک نوع امپریالسم فرهنگی میدانند و در حالیکه این منقدین در مورد توسعه زبان فارسی ویا پشتون کاری را از پیش برده نتوانسته اند و حتی ما متسافنه قادر به این نیستیم که از افتخارات و ارزش های تاریخی خود دفاع کنیم از سهل انگاری و بی تفاوتی و سطح دانش ملت ما بوده که نتوانستیم از افتخارات تاریخی خود توسط نوشته ها, تحقیقات و کاوش های علمی دفاع کنیم و حتی به ارزش های تاریخی خود اتحاد نظر نداریم .

یک مقوله معروف است: "کسی که حقیقت را نمیداند و بیر ضد حقیقت بیا می خیزد نادان است و کسی که حقیقت را میداند و بیر ضد حقیقت بیا می خیزد تبهکار است.

با تاسف حکومت آقای کرزی تا کنون هیچ گامی را برای توسعه و تعمیم زبان فارسی و یا زبان های دیگر برنداشته است و این مسئولیت یک حکومت است که برنامه منظمی را برای تقویه زبان ها بطور عادلانه روی دست بگیرد و قانون اساسی حکومت را موظف ساخته است که در راه تعمیم و توسعه زبان های ملی افغانستان سعی به خرچ داده و از تنش های لفظی وزبانی بکاهد و یک سیاست متوازن را دربخش زبان های ملی افغانستان تعقیب کند و جد و جهد کند که یک آشتی ملی، مسامحه، برابری و احترام

متقابله به فر هنگ وزبان در بین فارسی زبانان و اقوام پشتون ایجاد شود و اتحاد ملی تقویه گردد و در غیر آن افغانستان به حیث یک ملت کثیر انزاد در بخش زبان و فرنگ باز نده خواهد بود.

زبان فارسی را نمیتوان توسط زورگوئی و بطور قهر آمیز توسط زبان پشتو تعویض نمود برای آنکه زبان فارسی توسط دو صد میلیون در پینج کشور آسیای میانه صحبت میشود و زبان فارسی بخصوص در افغانستان پیش تاز دیگر زبان ها است ، گرچه به چالش ها و ناملایمات بیرون مرزی و درون مرزی روبرو است ولی امروز گنجینه واژه ای فارسی با آمدن نیمه دیموکراسی ، آزادی رسانه ها و خدمات اینترنتی کشور های هم زبان را باهم نزدیک ساخته و تعمیم و توسعه زبان فارسی در منطقه آسیای میانه روبه افزایش است و کاربرد گسترده نسبت به دیروز دارد و در افغانستان زبان فارسی به حیث یک زبان ارتباطی بین اقوام افغانستان برگزیده شده و در میان وطنداران ما اتحاد و همبستگی را تقویت میکند.